

Forfatter: Bjørnson, Bjørnstjerne

Titel: BREV TIL: Hegel, Frederik Vilhelm FRA: Bjørnson, Bjørnstjerne (1874-02-14)

Citation: Bjørnson, Bjørnstjerne: "BREV TIL: Hegel, Frederik Vilhelm FRA: Bjørnson, Bjørnstjerne (1874-02-14)", i *Frederik V. Hegel - Et mindeskrift (2. bind)*, FR. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri, s. 58. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001652518-000-shoot-L0016525180000041.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Frederik V. Hegel - Et mindeskrift (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Roma, via di San Basilio, 75
4 piano, — (14' fbr. 74)*

Kære, kære ven!

For otte dager siden blev jeg færdig med afskriften af mit stykke. Jeg måtte tage nogle dager ferie, før jeg med friskt s. 59sind kunde gøre et gænnemsyn. Nu er også dette gjort, og Karoline begynder idag afskriften; hun har før ikke kunnet, da hun er dårlig.

Af samme grun anser jeg det tvilsomt, om hun kan tage den andre for Stjernstrøm (hans adresse: direktør S. Jakobs- bergsgatan 18, Stockholm), og du bør derfor for min regning snarest mulig lade tage en afskrift; ti i slutten af Marts rejser Stjernstrøm til udlandet, og forinden må han have stykket forat sætte oversættelsen i værk.

Den mand, som tager afskriften, må være fullstændig taus. Jeg vil under ingen betingelse have kært, at dette stykke er færdigt. Hans afskrift nyttes til trykkeriet og uden mit navn på titelbladet. Titelen bør du i det hele ikke trykke nu; men først senere, når bogen skal ud.

Nu lidt om trykningen. Jeg blir færdig med et nyt ænnu større skuespil om tre måneder, hvis Gud vil det; det er også et borgerligt æmne (en fallit) med større indre dimensioner æn dette. Ovenpå kommer sansynligvis sådanne borgerlige nutidsskuespil slag i slag. Nu gæller det, en gang for alle at finne den rette bog-form for dem. De skal trykkes billigt, ikke »prætentiøst« som dramer. Delt i to kolonner på siden og med ganske små bogstaver vil jeg ikke have dem. Altså en middelvej Jeg har tænkt mig dem i et slags tynt salme-bogs-formal som det billigste. Da tog de korte replikker linjen ud, og der ødsledes ikke med papir. Har du ikke på forlag Hamme- richs salme-udvalg for skoler? Der er det, jeg mener! Typerne latinske; ortografien min. De, som ærgrer sig over denne ortografi, kan lade være at læse den; de blir år for år færre. Ingen slingringer i valtsen! Når jeg trykkes for bønder, må jeg ænnu føje mig (hvad fortællingerne angår), men ikke under nogen betingelse for andre. Desuden blir disse skuespil ingen egenlig boghandler-affære før engang som samlede.

Altså: formatet må være nyt; »Redaktøren« og »fallitten« kommer ud omtrænt samtidig, og de må ligne hinannen full kommen i udstyr. Har man ikke papir i dette format, så må du bestille; når du ved, at du får flere bøger efter, så tør du jo gøre det. Jeg sætter meget på, at jeg får dette format for mine borgerlige nutids-skuespil. Det er åbenbart det hensigts- mæssigste for beskedne prosa-skuespil, billige i handelen.

Hvad oplagets størrelse for »redaktørens« vedkommende angår, så vil jeg derom skrive lidt. Hoved-figuren er kært over hele Norge. Forholdet er Norges skam, og opsigten vil blive s. 60frygtelig. Ligger, den dag stykket opføres, ordentlige pakker færdige i hver by, så kan du regne på en mærkelig afsætning på et par dager af disse billige bøger. Men ligger ikke pakkerne der at tage til, låner den ene den andres bog; ti nysgærrigheden vil gøre sin ret gællende, om så med magt. Alt dette gæller hverken for Danmarks eller Sveriges vedkommende. Altså: herefter må du inrette dig!

I Danmark tænker jeg, at jeg heller bør vende mig til et second-teater æn til det store, hvor Molbech drager efter sig sine spinkellægge og det hele går gnavent. Se du lidt på stykket og lidt på det bedste af second-teatrene! Finner du, de har skuespillere for det, så betænk dig ikke! Men prisen ikke under 500 Spd. Dog derom intet for øjeblikket. Langt frem, sa' bonden, han så sig bag!

»Fallitten« agter jeg at lade opføre jør redaktøren; ti i denne er intet polemisk element. Og den vil tiltale alle stænder; ti et stort handels-hus, som gradvis faller i ruiner, vil med hele familie-fortvilelsen og verdensforholdet være genkært af alle. Ellers tror jeg nok, at »redaktøren« også i Danmark nu passer frygteligt; ti den gemene politiske ufordragelighed kan intetsteds være større æn der.

Fra Kristofer Janson vil du få bondens få repliker oversatte, tilsendte i bondemål, og således må de trykkes. Repli- kerne er ikke mange.

Min amerikanske rejse har du aldeles misopfattet. Jeg er inbudt af Skandinaverne. Der er ligeså mange Skandinaver (de i landet af udvandrere fødte naturligvis medregnede) som der er invånere i Danmark. Jeg går ikke derover på noget uvist. Jeg vil være garanteret 5000 ren intægt (Spd.) af de opgivne ringe, hvortil jeg inbydes. Kurante sager, min far!

Videre: mit gård-køb! Halvor Schou telegraferte og skrev, at jeg burde købe gård på landet, han vilde garantere og sørge for sagen, så længe jeg vilde ligge ude og være i fred.

Over Christiania går der nu en byggefeber, som er grænseløs! Tænk tomterne bag min ejendom er der buden intil 5, fem, Spd. □ alen for, og de har ikke solgt; ti de finner det fordelagtigere at bygge! Når du nu ved, at jeg har 25,000 □ alen til salg, og du fraregner feberen; men husker på, at mine tomter ligger bedre, fordi de ligger ved det åbne torv, nærmere eller frit mod havet og havnen, — og du så kun siger 2 Spd. pr. □ alen, og ænda ikke regner huset for noget, s. 61så er det dog 50,000 Spd! Jeg solgte ænda meget billigere,

Bjørnson, Bjørnstjerne, *Frederik V. Hegel - Et mindeskrift (2. bind)*,

om jeg solgte idag. Men jeg tror ikke, at jeg gør det.

Bed nu Greensteen at sætte sig in i K. Knudsens ortografi (se hans bog om mål-strævet)! Jeg bruger ikke hans hårde konsonanter, og jeg sætter ikke ful for fuld, men full; ligeså ikke sin for sind; jeg ungår misforståelserne; men ællers holder jeg mig ubetinget til ham. Der er et par ord på inder (fEx. binder), som K. ikke skriver binner. Disse måtte Greensteen få opgivet hos overlærer Knudsen i Kristiania. Skriv af dette for Greensteen!

Din ven
Bjørn.